

ONZE JONGENS

MAANDBLAD VAN „VALKENHEIDE”

OPVOEDINGSGESTICHT VANWEGE DE NED. HERV. KERK
ONDER REDACTIE VAN DEN DIRECTEUR

TELEF. INTERC. NO. 7

- MAARSBERGEN -

GIRONUMMER 51766

BESTUURSLEDEN :

Dr. J. Th. DE VISSER, 's-Gravenhage,	Ds. M. HEFTING, Elst (G.).
Voorzitter.	Mr. S. J. HOGERZEIL, 's-Gravenhage.
A. B. C. DUDOK DE WIT, Amsterdam,	Ds. J. W. A. KLINKHAMER BREDIÛS, Baarn.
Vijgendam 2, Secretaris.	Mr. J. A. A. LISMAN, 's-Gravenhage.
Jhr. F. HOOFT GRAAFLAND, Amster-	Dr. J. DE MOL VAN OTTERLOO, Laren (N.H.)
dam, Heerengracht 420, Penningmeester.	A. ÖHLEN, Alkmaar.
Ds. J. BARBÁS, Hengelo (G.).	Mr. W. F. E. SPIERING, Arnhem.
H. J. DE GROOT, 's-Gravenhage.	Jhr. Q. J. VAN SWINDEREN, Loosdrecht.

Directeur: D. NOORDAM.

Kroniek.

De maand Maart is voor den Valkenheidemensch een maand van beteekenis.

Wellicht is zij dit voor alle bewoners van het noordelijk halfronnd, want voor die allen geldt: Maart, Lentemaand. Doch die allen weten er ook van mee te praten: „Maart, roert zijn staart” en al is: 21, voor een Valkenheidejongen een getal van beteekenis, het begin der Lente op 21 Maart gaat hem onopgemerkt voorbij.

Iets anders moet dus aan Maart beteekenis geven.

Mogelijk dat het feit van een paar extra vrije dagen — Goeden Vrijdag en Paschen — medewerkt om wat meer dan gewone kleur te geven aan deze maand, vooral omdat de Valkenheidejongen dan niet alleen „vrij” is, maar ook, omdat hij dan zijn „ontvangdag” heeft en vele vaders en menige moeder, mitsgaders tante Lien en „Piet, m'n oudste broer” dan komen met versche „kausijsies”, nieuwste nieuwtjes en „wat” voor de boterham”.

Doch meestal valt Paschen niet in Maart en toch — zij is onzen jongen „het hoofd der maanden”.

Doet dan wellicht dat andere, immer zekere feit voor den Valkenheidebewoner „Maart begint de zomerdienst” d.w.z. niet om acht uur, maar om half zeven stap je deur uit, omdat de dagtaak begint, doet dat dan die maand haar'bijzondere plaats innemen?

Een Valkenheidejongen is net als ieder andere jongen. Wanneer je hem niet wakker maakt slaapt hij door tot etenstijd, maar schudt je hem goed aan zijn schouder dan springt hij

zoo . . . van zijn stroo. Verlenging van arbeidsdag schokt hem niet in het minst!

Daar moet dus iets anders wezen, waardoor Maart voor onze jongens met eenig ontzag wordt genoemd!

En dat andre is . . . . het examen!

* * *

Gedurende de gansche Maartmaand is jong- en oud-Valkenheide bezig met den overgang van de lagere klasse der Ambachts-school naar een hogere of uit de hoogste grijpend naar het allerhoogste: het Diploma.

In de werkplaatsen zijn de jongens met meer lust en grootere inspanning aan hun werkstuk bezig dan anders wel eens pleegt te geschieden, want . . . . ze zijn aan hun examenwerk en nu komt het er op aan om niet slechts zoo goed mogelijk doch ook zoo vlug mogelijk te werken want „ze schrijven de uren óók op!”

Geen wonder, dat Lammert naar huis schrijvend over den uitslag van zijn pogen zich laat hooren

„Moeder ik heb de uitslag van den overgang gehoord en tot mijn verbazing (Lammert bedoelt „tot mijn vreugde”, maar verbazing en vreugde liggen voor onze jongens naast elkaar) hoorde ik, dat ik van de eerste naar de tweede klas ben gegaan. Ik had er mijn best ook op gedaan hoor, dat zal ik je wel vertellen.”

De laatste zin teekent wel den algemeenen gang van zaken, die laatste weken voor April: iedereen doet zijn uiterste best!

En dan die angstige zekerheid, bij te laat berouw, van den enkeling, welke zich niet heeft ingespannen — straks hoort hij het, alle kameraden hooren het óók over hem: niet overgegaan . . .

Dan die beklemmenden angst van wie zwak zich weten, maar toch zoo héél gaarne wel willen — zullen ze er zijn? . . . ja, dat vast nog wel . . . maar, ja . . . je weet toch nooit . . .

Zelfs de gelukkigen, die zeker kunnen zijn, maken toch nog alle ontroering door, welke de vast vertrouwende ondergaat als het oogenblik komt, waarop het hopen vervuld wordt door verkrijgen.

„Het was een buitengewone dag. Je wist dat je hem (diploma is voor onze jongens een „mannelijk” wezen!) halen zou en toch zat je in spanning”

laat Anton zijn Moeder weten, als hij verhaalt van de spannende ure in de Kerkzaal, waarin de uitslag bekend werd gemaakt.

„Er was ook meer werk van gemaakt”, schrijft hij verder. „De Burgemeester was er bij, die ons ook het diploma overhandigde. En de pers was er ook.”

We hadden inderdaad er wat meer werk van gemaakt, dan we anders deden. Niet alleen dat onze Burgemeester tegenwoordig was en Verslaggevers van plaatselijke bladen, benevens vele dames van Valkenheide, maar we hadden ook een kleine tentoonstelling van werkstukken en teekeningen ingericht, zoodat een behoorlijk overzicht kon worden verkregen, van hetgeen door onze jongens kan worden bereikt. Ons bedoelen hiermede was niet slechts dat gewichtig oogenblik voor onze jongens nóg wat indrukwekkender te maken, maar vooral om hen te doen weten, dat er buiten hun kring, warme belangstelling is voor hun vakwerk.

Daartoe gaf zich gaarne onze burgemeester, wien we hier vriendelijk danken voor zijn bereidwilligheid om de behaalde diploma's aan onze oudere verpleegden met een passend woord te willen uitreiken. Reeds dit „ongewone” maakte op onze jongens indruk.

Wilt Gij weten hoe Gerrit dit vertolkte? Lees dan eens zijn brief naar huis:

. . . . Nou ik kan U een goede mededeeling doen, en wel die, dat ik het diploma heb. Fijn hè? Ze hebben van die uitslag dit keer een heele drukte gemaakt. De kerkzaal was heelemaal versierd. En er waren 2 heeren van de pers en de burgemeester van Maarn en alle omwoners. Eerst werden 2e en 3e klassers voorgelezen. Daarna reikte de burgemeester de diploma's uit. We moesten alle één voor één naar voren komen, en dan hield hij eerst een toespraak, daarna wenschte hij geluk. Nou, en dat was net wat voor mij, al dat officieele gedoe. Ik was blij dat het afgelopen was. Ik stuur het hierbij over, berg het maar goed op, en zorgt U ook dat het een beetje netjes blijft.”

Denk nu niet, dat Gerrit zich heeft gestooten aan die „heele drukte”, welke ze gemaakt hadden, hoor. Dit is zijn manier om te zeggen, dat hij een groot oogenblik in zijn leven heeft meegemaakt! Niets heeft hij vergeten op te merken en in te drinken: gelukwensch, toespraak, komen één voor één, alle omwoners en 2 heeren van de pers . . . . hij ziet het alles nóg vóór zich!

De pers.

Een „goede pers” te hebben, mag ook een Opvoedingsgesticht niet onwolgevallig wezen. Een „plaatselijke” goede pers is ons als een getuigenis uit onze omgeving, een verklaring „van de burens”, dubbel aangenaam. We laten zulk een getuigenis, mede ter verkrijging van een overzicht, hier gaarne volgen door den verslaggever der „Maarnsche Courant” aan het woord te laten.

Debet.

EXPLOITATIETREKING over 1931.

Credit.

Salarissen en loonen	101.109 31	Subsidie Dep. van Justitie	50.465 93
Onderhoud gebouwen	7.961 81	id. Dep. van Onderwijs	46.592 43
„ terreinen	2.916 31	Bouwsubsidies	14.491 50
Administratiekosten	3.915 81	Ouderbijdragen	193 55
Inventaris en meubilair	2.712 87	Verpleeggelden	42.573 98
Schoonmaakartikelen	1.307 17	Exploitatie boerderij	6.091 60
Voeding	26.256 97	id. tuinderij	2.584 61
Kleeding	9.518 83	Woninghuur	5.996 20
Beddegoed	1.253 44	Pensioenbijdragen	3.283 81
Rookartikelen	1.220 05	Schoolgelden	55 42
Bewassing	3.760 74	Kostgelden personeel	12.512 54
Verwarming	3.161 73	Nadeelig saldo	38.404 87
Licht en water	7.288 28		
Brandassurantie	785 68		
Diverse verzekeringen	1.209 44		
Reiskosten	2.843 89		
Sport en ontspanning	1.591 63		
Geestelijke verzorging	789 07		
Geneeskundige verzorging	2.766 93		
Gezinsverpleging	195 03		
Interest	4.424 82		
Dienst der leeningen	17.140 65		
Gereedsch. en leermiddelen	9.336 50		
Vrachten	1.632 88		
Pensioenfonds rijksambtenaren	6.146 60		
Pensioenfonds	2.000 —		
	223.246 44		223.246 44

Debet.

BALANS op 31 December 1931.

Credit.

Onroerende goederen	147.000 —	3½ % Obligatiën	18.000 —
Boerderij „Potsdam”	60.000 —	3½ % Eerste Hyp. Obligatiën	78.000 —
Debiteuren	33.961 76	4½ % idem	30.000 —
Bankier	24.636 94	Doopsgezinde Gemeente Haarlem	[21.000 —
Kas en postrekening	5.023 86	Crediteuren	23.707 29
Belegd bouwfonds	55.129 93	Bouwfonds	135.408 22
Belegd pensioenfonds	70.961 12	Pensioenfonds	72.961 12
Nadeelig saldo 1931.	38.404 87	Kapitaal	56.041 85
	435.118 48		435.118 48

Aan het opvoedingsgesticht „Valkenheide” is een nijverheids-school verbonden, die na een leertijd van drie jaar aan zijn leerlingen een door het Rijk erkend diploma mag uitreiken, zoodat bijv. kinderen van spoorwegpersoneel uit onze gemeente geen vrijkaarten meer kunnen krijgen voor 't volgen van een cursus in een andere gemeente.

Op Vrijdag 1 April l.l. werden na de gehouden godsdienst-oefening op plechtige wijze deze diploma's uitgereikt en de resultaten van de overgangsexamens bekend gemaakt. Aanwezig waren, behalve directeur Noordam en leeraren met de leerlingen, de dames van het personeel van Valkenheide en de burgemeester van Maarn. Ook de pers was uitgenoodigd. De heer Noordam maakte het aanhooren van de uiteraard eentonige opsomming der uitslagen tot een waar genoeg door zijn vriendelijke opmerkingen tot de zwakken, zijn ernstige vermaningen aan de minder ijverigen en zijn geestvolle woordspelingen, die vele malen een hartelijken lach in het gebouw deden opklinken. In het geheel werden zestien diploma's toegekend, die op verzoek door den burgemeester met een toepasselijk woord werden uitgereikt. Na deze uitreiking wijst de directeur de jongens er nog eens op, hoe groot hun dankbaarheid moet zijn jegens leeraren en zaalambtenaren, die ook onder minder prettige omstandigheden, zich geheel geven om hun jongens, wanneer ze de vrijheid ingaan, die kennis en kundigheid te doen meenemen, welke de maatschappij van hen eischt. Daarna bracht hij dank aan leeraren, en ambtenaren voor hun werk in het afgelopen schooljaar, aan den burgemeester voor zijn aanwezigheid en aan de pers voor de te geven publiciteit. Ten slotte dankte hij de dames, die aanwezig waren, voor de bereidvaardigheid, waarmee ze haar eigen werkzaamheden een oogenblik hadden verlaten om haar belangstelling te toonen in het werk van leeraren en leerlingen der ambachtschool.

De burgemeester dankte voor de uitnodiging om de uitslagen bij te wonen. Hij zeide, dat de mooie cijfers die behaald waren, bewezen dat er hard gewerkt was. Hij wees de jongens erop, dat de strijd om het bestaan moeilijk was en dat ze dus dankbaar moesten zijn zulk uitstekend vakonderwijs te kunnen genieten.

De mededeeling van den heer Noordam, dat de burgemeester een gift geschonken had voor een extra versnapering, werd door de jongens met luiden bijval begroet.

In het kerkgebouw waren tekeningen en werkstukken tentoongesteld, die alle een zeer goede indruk maakten. Deze werkstukken spelen een groote rol bij den overgang van de eene klasse naar de andere en vooral op het einde van de derde klasse; dan zijn ze van overwegenden invloed op de toekenning van het diploma en zou men ze met een term uit de gildetijd het „meesterstuk” kunnen noemen.

Na onzen rondgang door de werkplaatsen, die uitstekend

geoutilleerd zijn en waarbij de heer van Goeverden in alle opzichten deskundige voorlichting gaf, konden we niet anders dan dezen nuttigen arbeid roemen, temeer daar door dit werken zoovele jonge menschen als bruikbare leden aan de maatschappij worden teruggegeven.

„Als bruikbare leden aan de Maatschappij teruggegeven”.

Hoe inderdaad het vak een sterke prikkel ten goede is laat ons Teuntje nog hooren als hij, kleermakers pukkje onder onze gespieerde makkers, naar huis schrijft:

„Vader en Moeder ik ben door mijn examen gekomen en heeft het gehaald (nòg hoor je hem zuchten!) en nu van 1 April af (tòch geen grapje!) ben ik 2e klasser. Vader en Moeder ik zal mijn best doen om het volgende jaar 3e klasser te behalen.”

Wat mooi is ons eenvoudig werken: verwachting wekken in verzonken levens.

Statistiek der verpleegden.

Toestand op 31 Maart 1932.

Verpleegd in de Stichting:		
Regeringsjongens	101	169
Pupillen van „Valkenheide”	13	
Voor particuliere rekening	55	
Elders geplaatst onder ons toezicht:		
Regeringsjongens	34	38
Pupillen van „Valkenheide”	4	
Totaal der ingeschrevenen:		
Meerderjarig geworden	602	653
Teruggegeven aan Ouders, Voogden of Regeering	43	
Overleden	8	
Totaal opgenomen sedert de opening van „Valkenheide” op 4 Oct. 1912 (hoogste stamboeknummer)		860

Giftenlijst.

In hartelijken dank ontvangen bijdragen Februari 1932:

F. L. te Z. f 10; Zondagsschool te L. f 5; C. L. te 's Gr. f 5; H. D. te N. f 10; Mej. M. d. B. te U. f 15; Mevr. R. te A. f 3; Mevr. W. A. I. te B. f 10; Mej. J. J. de H. te U. f 10; Ds. H. V. te Z. f 4; Ds. K. B. te B. f 5; Mej. J. J. S. te T. f 10; Mr. L. te 's Gr. f 10; P. J. te 's Gr. f 2,50; H. D. te W. f 3,50; Jvr. v. D. te M. f 10; N.N. te 's Gr. f 5; N.N. te 's Gr. f 10; K. T. te M. f 5; Ds. M. d. Z. te W. f 4.

Ned. Herv. Gemeenten: Kralingen f 20; Ellecom f 10; Hallum f 10; Doesburg f 5; 's Gravenpolder f 19,04; St. Anna Parochie f 2,50; Oosterwierum f 5; Delfshaven f 20; IJmuiden Oost f 10; Berkel en Rodenrijs f 25; Ten Boer f 4,25; Aalsmeer f 10; Ruigelollum f 6; Uithuizen f 10; Rekken f 7,50; Asten f 1; Echteld f 5; Ravenswaaij f 2,50; Leiderdorp f 10; Barendrecht f 5.

Ontvangen bijdragen in Maart 1932:

Coll. Jong Herv. A'foort f 10; N. N. te A. f 1; Ds. F. G. H. N. te J. f 2,50; F. J. de G. te IJ. f 13,80; F. E. E. L. te M. f 10; Mej. C. J. de M. O. te H. f 25; K. A. W. te 's Gr. f 10; K. J. te V. f 5; Ds. G. J. K. te H. f 10; Mevr. C. V. te W. f 10; „Luctor et emergo”, R'dam f 10; Ds. R. S. te E. f 10; Mej. S. P. te O. f 20; Mevr. du P. te B. f 1; Ds. C. M. L. te A. f 9,67; Mej. M. B. te P. f 45.

Ned. Herv. Gemeenten: Oosterland f 20; Zeist f 30; Heinenoord f 2,50; Breede f 2,50; Sloterdijk f 10; Augustinusga f 5; Garsthuizen f 2,50; Brielle f 61,85; Hoek (Z.) f 20; Lellens f 2,50; Zweeloo f 3.

Ontvangen door den Heer Nicolai:

N. v. d. D. te A. f 25; A. H. te A. f 5; E. v. R. te A. f 25; v. R. D. te A. f 20; Mej. J. v. d. B. te M. f 10; Filmvertooning Eefde f 27,30; H. W. M. te R. f 25; B. E. R. te R. f 100; Comité Den Haag f 82,77; Mevr. S. S. te 's Gr. f 2,50; H. L. te E. f 1; J. v. d. V. te B. f 1; S. Z. te B. f 1,50; A. B. te B. f 1; Wed. A. B. te B. f 1; T. H. te B. f 1; Ds. L. te B. f 1; Jhr. S. te B. f 5; D. S. te A. f 1,50; G. v. G. te U. f 2,50; J. N. te R. f 1; Filmvertooning Laren f 46,67; Coll. Enschede f 69,93.